

FREDENSBORG-HUMLEBÆK LOKALHISTORISKE FORENING
5. årgang nr. 2 - efterår 2018

*Et hus som snart forsvinder
(Foto: Heidi Ølgaard)*

Medlemsbladet Broen, udkommer to gange årligt og sendes til Fredensborg-Humlebæk lokalhistoriske Forenings medlemmer.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Side	3	Den ny formand har ordet
Side	4	Ny-Holm - Havnefogedhuset ved Humlebæk Havn
Side	7	Sørupbrødrene Nicolai og Peder Nielsen
Side	12	Et helt århundrede i Fredensborg... næsten da
Side	13	Program 2018-19
Side	15	Trap Danmark
Side	23	De syv havne
Side	24	Bestyrelsen

MEDLEMSBLADET BROEN

Redaktør:

Peter Heiberg - Nørredamsvej 3, 3480 Fredensborg
info@lokalhistoriskforening.dk - tlf. 50 62 19 47

Grafisk designer:

Per Eckart Hansen

Hjemmeside:

www.fredensborg-humlebaek-lokalhistorisk.dk

Facebook:

www.facebook.com/fredensborghumlebaeklokalhistorisk

ISSN: 2246-5111 (onlineversion)

Deadline for næste nummer af medlemsbladet er:
1. december 2018
Materiale sendes elektronisk til bladets redaktør.

Den ny formand har ordet

På det konstituerende bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen i marts meddelte Bent Skov Larsen, at han nu fandt, at tiden var inde til, at han trak sig som formand. Foreningen har i sine 37 år blot haft to formænd, hvor Bent har tegnet foreningen i næsten 25 år. For foreningen har det været en periode præget af fremgang og med løbende fornyelse af foreningens mange aktiviteter. En stor tak til Bent, som bærer hovedansvaret for, at det er gået så godt. Samtidig vil jeg ikke skjule, at jeg er meget taknemmelig for, at Bent ved konstitueringen accepterede at fortsætte som næstformand, hvorved en glidende overdragelse og kontinuitet er sikret. Ved generalforsamlingen valgte Per Marstrand at træde ud af bestyrelsen. Også tak til Per for en solid indsats i bestyrelsen, og for at han altid stillede op, når der skulle løses praktiske opgaver i forbindelse med arrangementerne samt for bidragene til Broen.

I forbindelse med den nye Europæiske Persondataforordning (populært kaldet GDPR) har foreningen formuleret en privatlivspolitik. Privatlivspolitikken imødekommer de nye krav til persondataforordningen. Privatlivspolitikken bliver endeligt godkendt på bestyrelsens møde d. 12. juni 2018 og vil herefter være at finde på foreningens hjemmeside.

Det er antagelig blevet bemærket, at foreningens hjemmeside pt er lidt nødlidende. Det er f.eks. ikke muligt at skrive: æ-ø-å. Det er blevet anledningen til, at den flyttes til en anden vært, og at der sker en layoutmæssig fornyelse. I forbindelse med lanceringen af den nye hjemmeside vil stort set alle foreningens udgivelser kunne downloades herfra. Den ny side vil være klar senest 1. september 2018.

Det er en stor arv, bestyrelsen og jeg er sat til at forvalte efter at Bent Skov Larsen har valgt at træde tilbage. Vi lover at gøre vores bedste og håber at medlemmerne som hidtil vil fortsætte med at komme med ønsker om aktiviteter, forslag og artikler til årbøger og Broen.

Sommerhilsen
Peter Heiberg

Ny-Holm - Havnefogedhuset ved Humlebæk Havn

Af Bent Skov Larsen

Ny-Holm blev bygget til skibsbygger Daniel Jensen i 1896. Det var samme år, han overtog faderens bådbyggeri. Til venstre i baggrunden ses Gammel-Holm, hvor den gamle skibsbygger boede. Efter hans død overgik huset til en datter. Det stråttækte Gammel-Holm brændte, da bådbyggeriet ved siden af blev hærget af brand i 1951 (Foto fra Fredensborg Arkiverne)

Humlebæk havn blev anlagt 1810 til 1816 som statshavn i forbindelse med Napoleonskrigene.

Den kom dog aldrig i brug som krigshavn, men blev fiskernes havn. Efter år med problemer med blandt andet med tilsanding af indsejlingen vedtog Rigsdagen i 1860 en lov om at sælge havnen ved auktion. Der skulle flere auktioner til inden hofjægermester Alexander Brun (1814-93), Louisiana, afgav bud for sin far Carl Brun (1784-1869) til herregården Krogerup. Buddet blev accepteret, og havnen og havnejorden, der i dag er Louisianas areal, og kirkegård tilhørte nu Carl Brun.

Selve havneområdet blev herefter i 1862 solgt til skibstømrer Rasmus Jensen (1819-1905), der havde bådbyggeri og beboelse på arealet syd

for havnen. I 1896 overtog en søn, Christian Daniel Jensen (1860 - 1933), virksomheden. Han bygger samme år villaen Ny-Holm til privat beboelse. Efter Daniel Jensens død i 1933 forblev Ny-Holm privat beboelse, en del af tiden som bolig for havnefogeden.

I 1955 købte Knud W. Jensen Louisiana for at bygge sit museum for nutidskunst, han købte også Ny-Holm, men videresolgte den straks til kommunen. Kommunen var indforstået med at overtage ejendommen, og opførte her det rensningsanlæg, der ellers var planlagt til at skulle ligge på Louisianas grund.

Denne løsning holdt i omtrent 40 år til 1997, hvor rensningsanlægget blev nedlagt. Havnen var interesseret i området, og daværende Fredensborg-Humlebæk Kommune havde da også i en lokalplan bekendtgjort, at området var havnens interesseområde. Det skulle udlægges som grønt offentligt område, og man orienterede havnens fritidsfiskere om, at de ikke kunne få arealet til rådighed til bygning af redskabsskure.

Det kom til at gå anderledes! Louisianas stifter Knud W. Jensen ønskede nu at købe grunden tilbage.

Nedrivningen af Ny-Holm forberedes i april 2018 (Foto: Heidi Ølgaard)

“Nu nedlægges anlægget eller rettere sættes på »vågeblus«, og derfor vil jeg gerne forelægge Ejendomsudvalget en gammel drøm om, til en rimelig

pris, at købe Ny-Holm tilbage". Huset skulle foreløbig udlejes. Planerne var at rive Ny-Holm ned og opføre noget andet.

På trods af en massiv protest til byrådet fra beboere og havnens foreninger, der ønskede området udlagt som et rekreativt område, hvor der blandt andet var mulighed for at opføre et opholdsrum for gæstesejlere valgte byrådet at sælge grunden. "Ny-Holm arealet er den sidste mulighed for et rekreativt område ved Øresund til glæde for alle de, der nyder livet på havnen, og det er mange", blev der givet udtryk for. Byrådet vedtog at sælge grunden til Louisiana og udarbejdede en lokalplan hvor vendingen "havnerelateret område" udgik, man tilsluttede sig museets byggeplaner.

Argumentationen fra Knud W. Jensen var "Louisiana har ofte høringer og seminarier med gæster fra ind- og udland, og museet havde et ønske om at disse gæster kunne være i museets eget miljø".

Der blev givet udtryk for, at planerne var et stykke ud i fremtiden. Men nu er tiden kommet.

Louisiana er nu i fuld gang med en udvidelse på lidt over 600 m², hvor havnefogedboligen og rensningsanlægget forsvinder. Den ny bygning bliver i stil med Louisianas Bådehus, og den skal tjene som et »backstageværksted« med kontorer og et projektrum.

Rensningsanlægget og det midlertidige byggelederkontor med havudsigt
(Foto: Heidi Ølgaard)

Sørup-brødrene Nicolai og Peder Nielsen

Af Poul Christensen

Denne lille beretning handler om to brødre Nicolai og Peder Nielsens skæbne. De blev født i henholdsvis 1834 og 1836. De boede sammen med deres forældre i et af Sørups mindste huse på 67 m² med adressen Sørupvej 33 - matr.nr. 10.

Sørupvej 33, 2006

Ejendommen blev opført omkring år 1800 og er frem til vore dage næppe ændret væsentligt i udseende.. Ud fra oplysninger i folketællingerne kan det udledes, at samme slægt har været ejer af ejendommen siden 1801 og frem til 1894.

Foruden Nicolai og Peder var der en lille bror Jens født i 1838 og en lille søster født i 1844. Faderens beskæftigelse var landarbejder.

De to brødre skulle som alle andre ud at tjene, efter de var blevet konfirmeret. Folketællingerne viser, at Nicolai i 1850 var tjenestedreng på Hegnstrupgaard og i 1860 tjenestekarl på Sønderholt. Peder tjente i 1850 hos land- og blegmand på Sørupvej 29. Faderen Niels Nicolaisen døde som 42-årig i 1853 af kolera.

I 1859 blev de to brødre tiltalt for voldeligt overfald¹. De havde søndag aften den 30. januar 1859 været på Store Kro i Fredensborg til dans.

Her havde brødrene efter aftale fulgt tjenestekarl Ole Larsen af Fredensborg ud af dansestuen til et tilstødende køkken, og derfra var Ole Larsen flygtet videre til et sovekammer i nærheden. I sovekammeret havde brødrene slået Ole Larsen flere gange i hovedet med bl.a. en portemonnæ med stålindfatning og med en skiffenøgle. Skønt blodet løb ned ad Ole Larsens hoved, vedblev slagene, uden at Ole Larsen gjorde modstand, indtil det lykkedes, ved andres hjælp, at adskille parterne. Ole Larsen havde fået sår i hovedet, og uden han måtte søge lægehjælp, kunne han efter få dage igen arbejde.

Anklagemyndigheden fandt imidlertid, at Ole Larsens liv og helbred ved overfaldet havde været udsat for fare, navnlig under hensyntagen til de brugte redskaber herunder anvendelsen af skiffenøglen. Overfaldet kunne ikke betragtes som overlagt, eftersom der mellem de tiltalte var truffet en aftale, og kort tid herefter blev overfaldet udført. Ole Larsen antages af anklageren ikke at have givet nogen anledning til det passerede, og blev betragtet som en fuldkommen sagesløs mand.

Nicolai forklarede, at årsagen til overfaldet var, at Ole Larsen for at par år siden skulle have givet en broder "et par øretæver". Dette benægtede Ole Larsen. Ole Larsen gjorde ikke krav på erstatning af nogen art.

Dommen blev, at begge brødre fandtes lige strafpligtige og begge skulle hensættes til forbedringshusarbejde i 1 år, samt udrede alle omkostninger ved sagen dvs. 7 rigsdaler til retten og advokat.

Begge brødre var på domstidspunktet indkaldt som soldater. Formentlig tilskyndet af militæret blev den civile retsafgørelse appelleret, og ved

militær ret blev straffen ændret til fængsel på vand og brød i 4 gange 5 dage. Med den ændrede dom kunne de begge fortsat være soldater.

Nicolai

Nicolai mødte som rekrut 30/5 1856 i Egernførde, Slesvig. Han var menig i 2. regiment – 4. kompagni hvor han mødte til krigstjeneste 8/12 1863. Den 11/12 1863 blev han overført til 15. regiment, 2 bataljon, 8. kompagni, nr. 110 ved hvilket han deltog i krigen i 1864. 9. august 1864 blev han hjemsendt. Han blev hverken såret eller taget til fange under krigen².

Som forhenværende krigsdeltager søgte han i 1876 om at få tildelt erindringsmedaljen for deltagelse i krigen, og denne medalje modtog han³.

Nicolai Nielsen (31 år) blev gift 24/11 1865 med Dorthe Danielsen (27 år) af Sørup. Dorthe var datter af en blegmandsfamilie i Lille Sørup. Den unge familie flyttede ind hos Nicolais mor Sidse Pedersen. Som enke havde hun levet af at vaske for andre.

I 1868 solgte enken ejendommen til Nicolai. Som eneste vilkår skulle Nicolai yde fri bolig og kost, klæder mv. til moderen så længe hun lever. I 1880 døde Sidse Pedersen.

Nicolai og Dorthe fik tre børn alle piger. Sidse Marie Nielsen født 29/8 1866, Anne Dorthea Nielsen født 19/11 1867 og Nielsine Petronille Nielsen født 21/3 1869. I 1871 døde Nicolais hustru Dorthe Danielsen kun 33 år gammel. Herefter giftede Nicolai sig på ny den 5/4 1873 med Karen Sørensen, og begge var 39 år.

Den yngste af døtrene boede fortsat hjemme i 1880, mens den ældste Sidse Marie Nielsen, i folketællingen står som plejebarn hos farbroderen blegmand Jens Nielsen, Sørupvej 15. Af folketællingerne fremgår at Nicolai var arbejdsmand ved agerbruget.

I 1893 mageskiftede Nicolai Nielsen ejendommen Sørupvej 33 til et hus på lejet grund på matr.nr. 2 d Hillerødvejen 75. Denne ejendom indeholdt tre lejligheder.

I 1898 døde hans hustru Karen Sørensen 64 år gammel, og samme år solgte Nicolai ejendommen, men blev fortsat boende i en af ejendommens lejligheder. Nicolai boede fortsat i ejendommen i 1901 jf. folketællingen.

I 1913 kunne deltagere i krigen i 1864 ansøge om en årlig hædersgave på kr. 100. Nicolai søgte herom og angav, at han boede på Alderdomshjemmet i Fredensborg. Hædersgaven blev bevilget og første gang udbetalt 15/2 1914⁴. I 1921 døde Nicolai Nielsen.

Peder

Peder blev indkaldt som soldat 31/5 1858 ved 2. bataljon – 3. kompagni og indskrevet i 8 år til 1866. Soldatertjenesten fandt sted på fastsatte dage og foregik i Hillerød. Da krigen i 1864 nærmede sig blev han 21/5 1864 hærført og deltog således i 1864 krigen. Af militærpapirerne fremgår, at han "egner sig til stillingsmand", hvilket betyder, at han ville blive accepteret, hvis han tilbød at gå ind og forrette tjeneste for en anden, som ønsker at blive fri for at være soldat. Bag dette tilsagn ligger der en rehabilitering for god opførsel trods dommen for vold.

Visitkortfoto fra 1863 af Peder Nielsen i uniform (Fredensborg Arkiverne)

Soldatertjenesten var ikke mere forpligtende, end at han den 22/5 1864 blev far til en søn ved navn Jens Peder Nielsen og moderen var Anne Rasmussen, Sørup på 28 år. Barnet blev døbt 3/7 1864 så faderen har næppe kunnet deltage i dåben.

Den 24/2 1866 indgik Peder Nielsen (29 år) ægteskab med Anne Rasmussen (30 år) af Sørup. Anne Rasmussen er datter af blegmand Rasmus Pedersen, Sørupvej 52, der drev et af de større blegier i Sørup. 11/2 1867 blev de nygifte på ny forældre til Else Marie Nielsen.

Blegmand Rasmus Pedersen havde i 1867 rundet de 60 år, og hans hustru var 5 år ældre. Derfor blev der året efter indgåelse

af ægteskabet mellem Peder Nielsen og Anne Rasmussen gennemført overdragelse af ejendommen med blegdam og ekstra lejet jordstykke til Peder Nielsen. Som vilkår skulle der betales tre gang kr. 100 til hustruens tre ugifte søskende. Dette blev tinglyst som en prioritet i ejendommen, men skulle senest betales i 1870. Rasmus Pedersen og hans hustru skulle forsørges og have fribolig så længe de levede.

Sørupvej 52, 2014

Peder Nielsen døde allerede den 8/2 1868 og blev således kun 31 år. Årsagen var selvmord ved hængning, og i kirkebogen bliver han betegnet som blegmand. Fem år senere 8/3 1873 giftede enken Anne Rasmussen sig igen. Hun var nu 36 år og hun giftede sig med ungkarl Rasmus Jørgensen fra Asminderød, der var 26½ år.

Noter

¹ Dom ved Kronborg Østre Birk dateret 16/3 1859

² Stamblad fra militæret

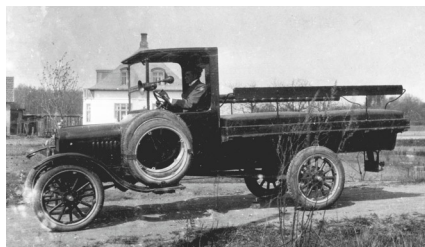
³ Ansøgning om erindingsmedalje 1864

⁴ Ansøgning og tilkendelse af pension

Et helt århundrede i Fredensborg... næsten da

Af Edith Krogh

Mine forældre Oluf og Johanne Hansen, de drev i mange år Fredensborg Fragt- og Turistforretning her i byen. Min far kom straks efter sin konfirmation i 1905 ud som tjenestedreng på en gård. Efter at have tjent på forskellige gårde, blev han brødkusk for bagerier. Sit første kørekort erhvervede han i 1917 og var indtil 1922 taxavognmand i Birkerød.

Den første fragtvoan fik søn- og helligdage sæder på ladet. Så var der plads til folk der skule på udflugt. I baggrunden ses Villa Mosely, Kastanievej 35, hvor Oluf Hansen boede i starten af 1920'erne

Edith Kroghs barndomshjem med garager inden vejomlægningen i 1963, hvor Benediktevej blev anlagt på en del af den gamle Asminderødgade

I 1922 kom min far til Fredensborg, hvor han en tid boede hos sine forældre på Kastanievej.

Her købte han sin første lastbil og startede sin forretning. Mine forældre blev gift i 1924, og samtidig købte de huset Asminderødgade 14 (nuv. Benediktevej 14). Her blev jeg født 1926.

I hverdagen blev bilen brugt til at køre fragtgods, men da det ikke gav penge nok, blev der installeret charabancsæder, og han kunne så også køre med turister på søn- og helligdage. Det gav godt, for der fandtes endnu ikke andre, der gjorde det her i byen.

Da far var den første der startede turistikørsel her i byen, blev den flittigt brugt af mange forskellige foreninger bl.a. idrætsklubber og som kirkebil, og da de små landsbyskoler blev nedlagt, blev der

Fortættes side side 17

PROGRAM

FREDENSBORG-HUMLEBÆK LOKALHISTORISKE FORENING

2018-19

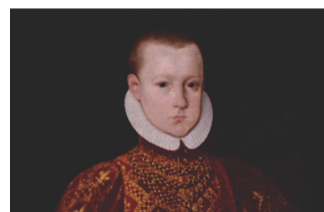
Humlebæk Kirke og Kirkegård

Tidspunkt: 11.09.2018 kl. 18:30

Mødested: Humlebæk Kirke

Varighed: 1,5 time

Humlebæk Kirke blev indviet for 150 år siden 20. december 1868. Bent Skov Larsen tager deltagerne med på en vandring på Humlebæk Kirkegård og vil fortælle om udvalgte gravsteder. Vi slutter i Humlebæk Kirke, hvor kirkens historie bliver fortalt. Der er tilmelding til denne tur til bent.sl@mail.tele.dk eller telefon 49191147

Den unge Christian 4.

Tidspunkt: 09.10.2018 kl. 19:30

Mødested: Fredensborg Bibliotek, mødelokale A

Varighed: 2 timer

Gorm Tortzen fortæller hvordan Christian 4. seks år gammel begyndte at gå i skole. Hans stilebøger fra årene 1583-1593 er lykkeligvis bevaret og giver et enestående indblik i drengens udvikling og i den undervisning i latin og dansk, han fik af sin lærer Hans Mikelsen. Foredraget vil give prøver på prins Christians stile, hvoraf flere handler om hans ophold i Nordsjælland. Ingen tilmelding nødvendig

Fra havnefogedbolig til kunstmuseum

Tidspunkt: 23.10.2018 kl. 13:00

Mødested: Lindehuset,

Jernbanegade 28B, Fredensborg

Varighed: 2 timer

Bent Skov Larsen fortæller om Louisianas historie fra dengang området var en del af Humlebæk Havns areal, senere ejet af Alexander Brun fra Krogerup. I 1956 overtaget af Knud W. Jensen, der åbner sit kunstmuseum her for 60 år siden d. 14. august 1958.

Ingen tilmelding nødvendig

Ung i 70'ernes Humlebæk

Tidspunkt: 01.11.2018 kl. 19:30

Mødested: Kulturstationen, Humlebæk

Varighed: 2 timer

Forfatteren Christian Jungersen fortæller om at være ung i 70'ernes Humlebæk.

Ingen tilmelding nødvendig

Dronning Louise - en ukuelig kvinde

Tidspunkt: 15.01.2019 kl. 19:30

Mødested: Lindehuset,

Jernbanegade 28B, Fredensborg

Varighed: 2 timer

Forfatteren Anna Grethe Steensig fortæller om Louise (1851-1926) prinsesse af Sverige-Norge og fra 1906 dronning af Danmark. Hun var en intelligent og veluddannet kvinde som med sig hjemmefra havde fået en god portion råstyrke. Den fik hun brug for, da hun i 1869 blev gift ind i det danske kongehus.

Ingen tilmelding nødvendig

Trap Danmark - Fredensborg og tre andre nordsjællandske kommuner

Så er Trap Danmarks bind 26 (6. udgave), udkommet. Det giver en omfattende og rigt illustreret stedsspecifik viden om Fredensborg, Helsingør, Gribskov og Halsnæs Kommuner.

I alt har 203 forskere og eksperter bidraget med viden til denne bog om det væsentligste fra Hundested Havn til Nivå og fra Gilleleje til Ølsted Sydstrand. Af lokale har bl.a. Christine Waage Rasmussen og Lise Lindhardt-Lauterbach Schifter bidraget.

Bliv klogere på karmeliternes Sankt Mariæ Kloster i Helsingør, Danmarks bedst bevarede kloster, og på cistercienserklosteret i Esum.

Få information om Gurre Slotsruin, Nordmandsdalen og Troldeeskoven i Tisvilde Hegn. Få historierne bag Frederiksværks stålproduktion og Helsingør Værft. Gå på opdagelse i Melby Overdrev, et af Sjællands største hedeområder, og på den ubeboede Hesselø, som er yngleområde for en af Europas største bestande af spættede sæler.

Læs om Nivaagaards Malerisamling, Louisiana og strandengene ved Nivå Bugt. Find information om Aarstiderne A/S og Coloplast A/S. Se bronzeskulpturen Sejren, der står i Rudolph Tegnens Museum & Statuepark, og fordyb dig i Fredensborg Slots arkitektur og historie. Få indblik i tilblivelsen af Nationalpark Kongernes Nordsjælland, der strækker sig over alle fire kommuner, og stift bekendtskab med Skidendams moseperlemorsommerfugle og fugleedderkopperne på Store Karlsminde Klint.

Den indbundne bog koster 420 kr., og kan ses og købes i Fredensborg Boghandel.

Konditoren i gang hos Brødsnedkeren i Humlebæk
(Foto: Nana Reimers 2016/Trap Danmark)

Info:

Alle er velkomne til vore arrangementer.

Ved nogle arrangementer vil der være entre på 20 kr. for ikke medlemmer.

Hvis der serveres kaffe er prisen 20 kr.

Indmeldelse:

**Jeg ønsker at blive medlem af
Fredensborg-Humlebæk lokalhistoriske Forening.**

Kontingentet er i 2018: 170 kr.

Navn:

Adresse:

Postnr. :

By:

E-mail:

Indmeldelse sker ved fremsendelse af udfyldt blanket til foreningens formand Peter Heiberg eller kan gøres via foreningens hjemmeside.

Foreningens vedtægter findes på hjemmesiden:

<http://www.fredensborg-humlebaek-lokalhistorisk.dk/>

Fortsat fra side 12

kørt skolebørn til Fredensborg Skole i mange år. Årene gik og forretningen voksede og familien endte med otte børn i alt.

Der blev købt større fragt- og turistbiler. Fragtgods blev kørt i fast rute-fart Fredensborg – København.

Blandt andet blev der kørt vasketøj fra vaskeriet i Sørup til Amalienborg Slot samt blomster og frugt.

Jeg er vokset op i en tid, hvor jeg endnu husker mine bedsteforældre gå rundt med petroleumslampe, og at vandet blev hentet fra en brønd nede i haven, og at der var »Das« i udhuset. I mit barndomshjem var der to »Das« ved siden af hinanden og den store telefonbog, som blev brugt til toiletpapir.

Bagved gik der to grise, høns, og duer, så der var altid selskab. En gang årligt blev møddingen tømt og kørt på marken, hvor vi dyrkede frugt og grønsager til eget brug.

Døbt blev jeg i Fredensborg Slotskirke af pastor Johannes Eilschou Holm (1904-87), og som seksårig startede jeg i Fredensborg Centralskole, som lå skråt overfor mit hjem. Jeg var glad for at gå i skole og havde nogle flinke lærere. Privat besøgte jeg nogle af dem i deres hjem. Jeg gik i skole alle ugens dage og i søndagsskole i missionshuset på Kronprinsessevej. I fritiden passede jeg små børn eller hjalp til i køkkenet i pensionatet "Frederiksyndest", som senere er blevet revet ned. Jeg gik til dans på "Prinsen" med afdansningsbal på "Store Kro". Jeg sang i Fredensborg Slotskirkes kor under lærer og organist Thorvald Gilberg (1886-1969). Det var i Christian 10. og dronning Alexandrines tid.

Familien Hansen samlet ved en konfirmation i 1942. Edith Krogh ses i forreste række med en pige på armen.

MEDDELELSE!

Undertegnede tillader sig herved hof-
ligt at gøre ærede Kunder opmærksom paa,
at jeg har ændret min Forretning saaledes,
at jeg nu samler Ordre om Eftermiddagen til
København næste Dag. Dog modtages Ordre som
sædvanlig om Formiddagen, men ikke senere
end til Kl. 9/10.

Formålet er at faa Ordrene saa betids,
at de kan blive ekspederet og Varerne komme
hjem samme Dag.

Ærbødigst
O L U F H A N S E N
Fragtmand. Tlf. 192.

*Meddelelse til fragtkunder om
ændringer i forretningsgangen*

Til næsten alle forretninger i byen gik jeg med regninger for min far for at opkræve penge for fragtgods. Pris 25 øre og opefter, alt efter hvor store pakkerne var. Så mange flinke mennesker lærte jeg at kende derigennem.

Den første krystalradio samlede familien, når vi hørte »Familien Hansen« og skulle være musestille. Og telefonen, som kun måtte bruges angående forretningen, var der strenge regler for.

Der var også stor respekt for politiet, og hver dag kunne man møde en betjent, der gik sin runde i byen og på værtshusene.

Om søndagen inden kirketid var der regler for rengøring foran sin ejendom, og om vinteren skulle vi selv rydde sne ud til midten af kørebanen. Hvis man ikke selv kunne, skulle man betale sig fra det til kommunen. Alt foregik med lastbil og skovl.

I Fredensborg var der dengang mange pensionater og rekonvalescenshjem. Mange blev brugt af Københavns Kommune. For her var der fred og ro samt frisk luft. Jeg husker især, når altmuligmanden fra »Hegels Minde« kom kørende med sin store trækvogn ned til toget for at modtage de fine damer fra København. Når han havde fået læsset damernes kufferter på trækvognen, vandrede han som fortrop op ad bakken til »Hegels Minde« med damerne efter sig. Det var et festligt optog. Eller når damerne gik på konditori, var det altid hos konditor Cilius, som vi borgere betragtede som et lidt finere sted. Vi almindelige borgere gik over hos bager Andersen på den anden side af gaden. Der var jo dengang forskel på os og de fine fra København.

I Asminderød boede en dame, frk. Pohlmann som ejede heste og en kane og i de strenge vintre i 1940'erne fik sneen lov at ligge på gaden, så ved juletid hentede hun gæster ved stationen og kørte dem op på Store Kro med lys og bjældeklang. Det var meget stemningsfuldt.

I 1940 blev jeg som 14-årig konfirmeret i Asminderød Kirke af pastor Aage Reumert (1887-1954). Samme år gik jeg ud af skolen fra syvende mellemklasse. Det sidste år i skolen oplevede jeg Danmarks besættelse.

Tyske flyvere fløj tæt over byen og kastede flyveblade ned i skolegården med Oprop om at Danmark var besat, og vi skulle forholde os rolige, så ville der ikke ske os noget. I besættelsens sidste uger ankom der mange tyske flygtning, som blev indkvarteret på skolen, hotellerne, og kroerne. Derfor blev skoleundervisningen flyttet til en del af slottet og Den Engelske Skole, som i dag er vandrerhjemmet. Det var også en tid med mørklægning og udgangsforbud.

Under besættelsen var der mangel på alt og der blev indført rationering. Benzin kunne slet ikke købes. Bilerne blev klodset op. Kun en af min fars fragtbiler blev bygget om med generator til brænde, men da det også blev rationeret, gik det hårdt ud over forretningen og økonomien. For kun tre gange om ugen blev der transporteret gods til København.

Pengene var små, men heldigvis var vi selvforsynende med mange ting, som grise, høns, duer, grøntsager og frugt, så vi klarede os nogenlunde gennem krigen. 1946 blev fragtforretningen solgt. Senere i 1959 blev turistbilerne også solgt.

Asminderød var næsten en landsby for sig selv, og et dejligt sted at bo. Vi havde utrolig mange forretninger, så vi var velforsynet med alt, og samtidig kom der kørende handelsfolk til dørene. En fiskerkone kom spadserende fra Sletten med kurven på ryggen og solgte friske fisk en gang om ugen. Ja selv en uldgyde kom ca. to gange om året og forsynede os med tøj, så vi ikke behøvede at tage til byen.

Jeg tror, at de fleste håndværk var repræsenteret i Asminderød den gang.

Fragtbilen ombygget til generator-kørsel under besættelsen

Familien Hansen på udflugt i 1934

Oluf Hansens bus på tur til Rågeleje med udflugtsgæster

Edith og Hans Otto Krogh 1946 som nyforlovede i indkørslen til barndomshjemmet

Huset, Asminderødgade 30, Edith og Hans Otto Krogh byggede i 1949-50

Asminderød Kro var samlingspunkt for mange fester. Det jeg husker mest, var bl.a. fastelavnsfester med udklædning og ringridning i krohaven. Høstfester med flotte pynkede hestevogne, der kørte byen rundt. Forrest til hest red en tjener fra kroen med en stor raslebøsse, og så var der præmie til den flotteste vogn. Og om sommeren var der også markedsplads med masser af gøgl. Asminderød Kro havde også i mange år danseskole. Vi havde et godt naboskab og sammenhold. Det var jo før tv's tid, så der var tid til små visitter og flere fandt sammen til kortspil.

Efter skoletiden var det skik og brug dengang at pigerne skulle ud at lære husholdning. Jeg startede med halvdagsplads de første år her i byen. I ca. tre år arbejdede jeg som enepige udenbys, men kom så tilbage til Fredensborg i 1947.

I 1948 blev jeg gift med min kæreste Hans Otto Krogh i Grønholt Kirke. Vi bosattes os i hans barndomshjem, Asminderødgade 30, sammen med hans mor, imens vi byggede vores dejlige hus i baghaven.

I en kort periode var jeg ekspeditrice i forretningen "Reel", hvor vi solgte legetøj og brugsting (nuv. cykelforretning).

Senere blev jeg afløser i jernbanekiosken, som dengang lå ved siden af Kongesalen. Jeg har arbejdet under forskellige bestyrere og haft kontakt med mange mennesker.

Af og til måtte jeg møde kl. 5 om morgenen for at modtage aviserne fra det første godstog. Aviserne skulle være klar til de første kunder, som skulle på arbejde.

Kiosken ved Fredensborg Station, hvor Edith Krogh arbejdede som afløser

Efter 16 års ægteskab blev jeg mor til en dejlig dreng, Henrik, og blev hjemmegående, samtidig havde jeg min svigermor at tage mig af.

Da vi fik vores hus færdigt og min svigermor var død, blev hendes ejendom indrettet til udlejning, men vi beholdt den store kælder, hvor vi indrettede en dejlig gildestue og ca. en gang mdl. samlede vi vores nærmeste naboer ca. 20-25 til musik, sang og ved juletid til bankospil samt gløgg og æbleskiver. Det er nu fortid og i 1986 blev "Asminderød Bylaug" stiftet. Det er desværre blevet opløst i år.

I 1992 blev jeg enke og sad tilbage med en erhvervsejendom og mit hjem, som jeg efter syv år fik solgt og flyttede til Jernbanegade 3. Hvor jeg bor den dag i dag i en ejerlejlighed. Min fritid bruger jeg på gymnastik, gå ture med mine skovpiger. Det startede for lidt over 30 år siden. Medlem af »Asminderød Bylaug« var vi også. Det blev dannet i 1986, hvor vi i de 32 år lauget eksisterede har haft mange dejlige aktiviteter og ture. Medlem af Fredensborg Husholdningsforening har jeg været i mange år, hvor jeg har siddet 14 år i bestyrelsen og i dag er æresmedlem. Nu er jeg i bestyrelsen i ejerforeningen i ejendommen, hvor jeg bor.

Når jeg ser tilbage på mit liv i Asminderød og nu i Fredensborg har jeg levet i en tid, som har givet mig mange dejlige minder, men også har været fyldt med store forandringer.

En by med meget historie, med mange kendte og berømte personer, som

har boet her. Nogle har jeg endda selv oplevet. Jeg har talt med ældre tilflyttere som fortæller, hvor glade de er for at bo her. Folk smiler og hilser på hinanden. Det kendte de ikke til derfra hvor de boede før. Og så er der utrolig mange ting vi kan deltage i, hvis vi har lyst.

Jeg vil slutte med ordene som organist Theodor Gilberg digtede til radioens pausesignal: "Fredensborg med skov og sø, dit ry skal aldrig dø"

Edith Krogh fotograferet i 2003 i sin taghave i Jernbanegade, Fredensborg

De syv havne

Af Ole Lass Jensen & Ida Rosenstand Klahn

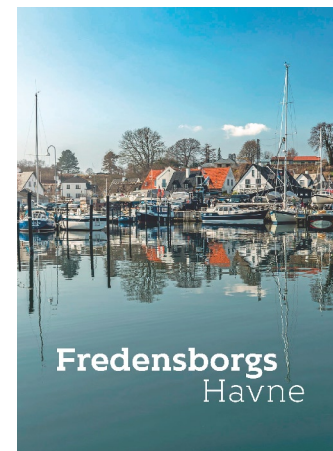
Nu er der glædeligt nyt til borgerne i Fredensborg Kommune, som interesserer sig for lokalhistorie – eller som simpelthen bare holder af kommunens smukke havne.

Hæftet »Fredensborgs Havne« udkom d. 1. juni, som på 54 billedrige sider fortæller om havnenes kulturhistorie. Hæftet følger med Årbog 2018, som omdeles til foreningens medlemmer medio juni. I »Fredensborgs Havne« kan man læse historierne om, hvordan indbyggerne gennem flere generationer har brugt havet til fiskeri og transport, og hvordan kronen fra midten af 1700-tallet tog initiativ til etableringen af krigshavne ved Nivå og Humlebæk. I fem artikler følges havnenes udvikling fra deres anlæggelse til i dag, hvor de primært bliver brugt til lystsejls.

Hæftet beretter både om perlerækken af havne langs Øresund og havnene ved Esrum Sø: Galejhavnen og Nivaagaard Teglværks Havn, Nivå Havn, Humlebæk Havn, Sletten Havn, Sørup Havn og Fredensborg Havn.

»Fredensborgs Havne« er blevet til i et samarbejde mellem Fredensborg Arkiverne, Nivaagaard Teglværks Ringovn, Fredensborg-Humlebæk lokalhistoriske Forening og Museum Nordsjælland. Udgivelsen er muliggjort takket være økonomisk støtte fra Fredensborg Kommunes Kulturudvalg.

Museum Nordsjælland har stået for redaktionen, Fredensborg Arkiverne har fundet fotos frem af gemmerne, mens forfatterne fra de øvrige kulturhistoriske institutioner har leveret artikler og supplerende billeder. For at hæftet kunne få en rig billedside, blev fotografen Phillip Nørgaard engageret til at tage fotos af havnene. Da Nørgaard selv er en dreven sejler, rummer hæftet billeder af havnene fra både land- og vandsiden, hvor de smukke havne rigtig kommer til deres ret.

Sletten Havn

(Foto: Phillip Nørgaard)

Bestyrelsen for Fredensborg - Humlebæk Lokalhistoriske Forening 2018/19

Formand:

Peter Heiberg, Nørredamsvej 3 3480 Fredensborg
Tlf. 50 62 19 47 mail: formand@lokalhistoriskeforening.dk

Næstformand:

Bent Skov Larsen Bogårdsvej 309, 3050 Humlebæk
Tlf. 49 19 11 47 - mail: bent.sl@mail.tele.dk

Kasserer:

Heidi Ølgaard Teglgårdsvej 111B, 3050 Humlebæk
Tlf. 49 19 23 46 - mail: kasserer@lokalhistoriskeforening.dk

Sekretær:

Erik Vestergaard Thomsen Violvej 28, 3050 Humlebæk
Tlf. 49 19 04 09 - mail: sekretaer@lokalhistoriskeforening.dk

Bestyrelsesmedlemmer:

Poul Christensen, Sørupvej 60, 3480 Fredensborg
Tlf.: 51 37 42 47 - mail: britta@post9.tele.dk
Karen Lisbeth Poulsen, Langerødvej 33, 3480 Fredensborg
Tlf.: 49 19 42 29 - mail: karenlisbethpoulsen@gmail.com
Annette Engelstoft, Vænget 9, 3050 Humlebæk
Tlf.: 40 74 35 12 - mail: annette.engelstoft@gmail.com

Suppleanter:

Else Mariager, Slotsvænget 15, 3480 Fredensborg
Tlf.: 50 70 90 47 - mail: else@bitco.dk
Jeppe Tom-Petersen, Gl. Strandvej 6, 3050 Humlebæk
Tlf. 20726130 - mail: jeppe.tom-petersen@mail.dk